

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO 4115 - BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. - ESTRANGER, 2'50

LES BONES FESTES

El pelut. — Guaiteu-lo, pobre *ignocent!*... l'hem deixat amb un pam de nas!...

PÍPAROL

La resposta

Des de Berlín han llençat al camp dels aliats la poma de la discòrdia. «Voleu la pau?». I sota la paraula bella, les lletges intencions s'amagaven. Ministres i periòdics de la Entente, ja han contestat. Han dit: «No! Aquesta pau teva, no la volem». A Berlín prou ho sabien que la contestació seria negativa. Però el tò ferm dels aliats al pronunciar el seu no! ha fet tremolar al frustrat emperador del Món.

Com si això fos poc, heu's-aquí que del front de Verdun surt també la resposta. La donen els canons; la porten a la punta de les baionetes els braus soldats francesos.

«Som els vencedors!», cridaven dies enrera els alemanys. I, mireu-los ara: dotze mil vencedors d'aqueixos desfilen, presoners, per les carreteres de la regió de Verdun...

Guerra i llibertat

QUEST títol que té regust de setmanari àcrata i de tornada de cançó revolucionària, resumeix les dues direccions actuals de l'ànima russa. Quan esclatà la guerra russo-japonesa, tots nosaltres desitjàrem la victòria dels nipons perquè entranyava l'adveniment d'un nou poble i per a fonamentar en una derrota russa la nostra esperança en una revolució eslava. Naturalment, els actuals germanòfils volien lo contrari. Tots els crítics militars profetitzaren la desfeta japonesa. S'equivocaren, naturalment, com s'equivocaran en la guerra actual.

La revolució esclatà. No fou prou forta i l'ofegaren, mes aquella sang de 1905, va fer nàixer la Duma. El lliberalisme començava a col·laborar en la governació de l'imperi i el zarisme crudelíssim, arribà gairebé a suprimir les execucions afroses i les dantesques deportacions siberianes. El nostre instint no s'enganyà. Els generals dictadors, la burocràcia podrida i reaccionària, la noblesa davant de l'emperador i de l'imperi, exhibiren el seu fracàs, i la cooperació popular es feu imprescindible. Allò pel lliberalisme no era una victòria, però sí una iniciació.

Com en 1903, en 1914, tots nosaltres tornàrem a creure en la possibilitat d'una renovació russa. El crit bèl·lic «Per la llibertat dels pobles!» llençat pels aliats agafava també a Rússia, en marxa per a combatre un imperi militarista i aristocràtic. S'aconseguia per de prompte tallar l'influència germanòfila en les altes esferes del govern i de la noblesa moscovita, i la preponderància dels demòcrates amics de França i d'Anglaterra; s'aconseguia, també, l'incorporació de aquests elements, per virtualitat de l'unió sagrada, en la direcció de la guerra. I així mentre els ultra-reaccionaris pensaren sempre en produir una pau separada, els partits revolucionaris, des dels demòcrates als anarquistes, Kropotkine i Bourtzeff al davant, marxaren fanàticament a la guerra, com si fóss una continuació revolucionària.

—Rússia, és per Rússia que volem la guerra!—cridaven els socialistes alemanys, i aquí, la mitja dotzena de germanòfils republicans, aqueix pobre Roderic Soriano comanant-los, repeteixen la consigna rebuda: «Es Rússia lo que no podem admetre dels aliats, Rússia la negra». I bé, heu's-aquí que Rússia, confirmant-se els nostres procediments, se lliberalitza. Sturmer, el germanòfil, és llençat de la presidència, després de l'interpel·lació d'En Millioukoff, el leader de l'oposició i el Consell de l'Imperi a la Duma s'uneixen exigint un govern nacional.

El Consell de l'Imperi!... Diguem que equival al nostre Senat, però un Senat rus, és a dir, tancat, fins ara, a totes les mínimes renovacions. I aquest Consell s'uneix a la Duma, per a que es formi un govern, no buròcrata, no zarista, no emanat de les castes, sinó de tota la nació, sense excluir als progressistes. Hi ha més encara: Aquesta demanda el Consell de la Noblesa l'apoià i la sotscriu. I en quina forma? Com no ho faria la noblesa espanyola, com no gosarien tal volta aqueixos republicans germanòfils. Es curiosa la demanda de la noblesa russa. Els diaris anglesos i francesos la copien amb fruïció. Nosaltres, des de LA CAMPANA, on mai sospitàrem de poguer recollir un misatge dels nobles russos, volem reproduir-lo:

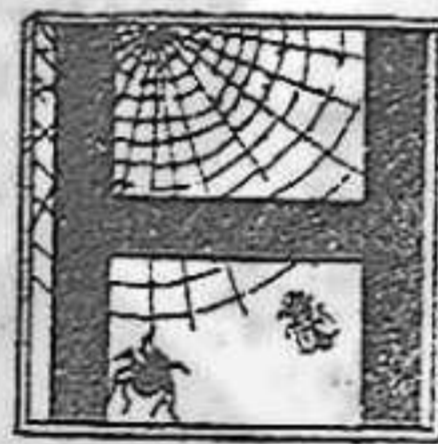
«L'administració de l'Estat està dominada per poders ocults, estranys a tota autoritat legal i als quals estan subordinats els representants del govern. Aquestes influències susciten la desconfiança del poble, produint una situació caòtica en la direcció de la guerra. Es, doncs, indispensable posar-hi fi, creant un govern fort, de pensament essencialment rus i capaç de rebre la confiança popular, de col·laborar amb les assemblees legislatives, responsable davant del sobirà i unit sota la direcció d'un quefe, el primer ministre.»

L'atac va contra l'emperatriu germanòfila i autòcrata. La confiança de la noblesa cerca en canvi, la fè i la voluntat populars. Desapareix, doncs, la Rússia despòtica i comença la Rússia lliberal. En Roderic Soriano i la mitja dotzena de llamentables periodistes republicans que el segueixen «*más por el huevo que por el fuero*» persistiran en la consigna rebuda? es negaran a veure l'auba que s'aixeca per a Rússia?

Kropotkine ha estat vident. La guerra apressa l'evolució eslava i els demòcrates, constituïts en Assemblea, tornen a reproduir en l'imperi enorme i tèrbol els miracles dels jacobins.

PARADOX

Els últims dies d'un rei

I ha a Europa un rei que està en els últims dies del seu regnat. Aquest rei és Constantí de Grècia. No volem dir que fini la seva vida. Volem dir que fina la seva

magestat reial.

D'aquí un quant temps, el cunyat del Kaiser seguirà essent—ai!—el cunyat del Kaiser, el bon cunyat. Bò per el Kaiser, no per al poble grec. En ares del parentiu i del afecte personal, Constantí de Grècia ha perdut la corona. Encara la duu sobre la testa. Però ja no representa res. És un veritable *chirimbo*, segons el mot famós d'aquell andalus que es deia Romero Robledo.

I el poble de la Vella Grècia condemnat al bloqueig, és a dir a la fam, per culpa del monarca toçut i dur com una pedra, no en farà pas res del *chirimbo*. Quan un rei porta el seu poble a una situació tan anginiosa, i quan ell és l'únic obstacle perquè cessi aqueixa situació, el menys que pot fer es retirar-se, i treure's de damunt el front la inútil i decorativa corona.

Els grecs de la Vella Grècia tenen rei; però no tenen pa. De la corona no podran fer-ne llesques. En canvi, els grecs de la Nova Grècia, dirigits per En Venizelos, no tenen rei; però tenen pa.

I no solament tenen pa els grecs que depenen del Govern de Salònica. Tenen a més, la consciència neta de remordiments i el cor ple d'esperances. I si bé es veritat que a Atenes hi ha pau i a Salònica guerra, també ho és que la guerra de Salònica representa un ideal i la pau d'Atenes representa una baixesa.

Per al bé de tota la Grècia, la Vella i la Nova, convé que aqueixos últims dies del rei-cunyat siguin com menys millor.

FULMEN

BONES FESTES

A podem menjar-nos el gall amb absoluta tranquil·litat. Tot ens va com una seda.

La vaga general, organitzada com a protesta per l'encariment de les subsistències, no ha portat la cua que temien els burgesos panxa-contents i les autoritats comodones. Els obrers, amb més cordura i sensatesa de la que's mereixen les provocadores autoritats, van limitar-se a perdre el jornal del dilluns i van reprendre mansament les seves tasques el dimarts.

Els diputats, esparverats per l'espectativa de la sessió permanent, s'han apressat a trobar la salvadora fórmula que'ls permetrà dormir a pleret uns quants dematins més a Madrid, despedint-se de les seves amigues a les nits per a anar a passar festes a la llar tranquil·la i sossegada que té cada hù en un recó de província.

La Junta de Subsistències ha passat un escrupulós recompte i ha trobat que encara tenim queviures fins passat els Reis. Comptant a tres o quatre galls dindi per cada família burgesa i a mitja lliura diària de mongetes per cada família obrera, ja pot anar tothom tirant.

La guerra la tindrem aquestes festes en un estat que tothom n'estarà content. Els germanòfils satisfets perquè els imperis cetrals tenen ja en son poder trenta cinc jornals més de terra romana; els aliadòfils contents perquè a Verdún els francesos han agafat, amb l'esquí d'uns bons bistecs, més de deu mil alemanys. De tots modos, lo més probable és que durant aquesta tongada de fartanera, cine i music-halls, ningú es recordi dels que sofreixen els horrors de la guerra.

Tot ens va, doncs, com en el millor dels mons possible. Cigrons i pollastres, per tothom hi haurà teca; xampany i aigua clara, per tothom hi haurà mam. Quan hagim paït la virosta i la beguda, ja tornarem a ocupar-nos de les qüestions socials i de les comedies polítiques i de la puja dels queviures i de la guerra europea.

Mentrestant, bones festes a tothom.

JEPH DE JESPOS

Nadal!

O volem, una vegada més, cantar la situació especial en que s'escau aquest altre Nadal al món.

No és la nostra intenció plorar una nova elegia enfront a la tristesa del Nadal guerrer, a les trinxeres, ni cantar en líriques i enceses i sentimentals parrafades l'engunia, l'enyor, la tristesa que en les llars i allà a la tràgica llunyaderia dels camps de batalla estendrà el Nadal, com un sudari amortallador. D'un cap a l'altre del món, on hi hagi una consciència que visqui al dia—que també hi han consciències que no van a l'hora—on bategui una palpitació del moment, hi haurà un instant, en les diades nadalenques en que el pensament no serà de festa, no serà d'alegria. Callaran un punt les musiques i les cobles i els chors, recollits en la feconditat d'un silenci plè de revelacions, aixecaran el prec del món pels germans que estan lluny...

No volem, emperò, deturar-nos una altra volta davant d'aquestes consideracions i cantar la profunda lliçió d'aquestes amargures.

Davant del Nadal que s'apropa, la nostra mirada s'allarga vers el demà. Un nou Nadal tindrà el món, malgrat no s'escaigui potser en les diades de Nadal. Un Nadal se apropa en que serà meravella i lliberació el Naixement que estem guarnint, els uns amb la sang de ses venes, els altres amb la pericia d'una alta direcció, els altres més humils però fervents, com els pastorets de l'Epifania, amb l'entusiasme de les nostres adhesions admiratives. Un Nadal s'apropa que ha de dividir l'història del món, per a començar-la amb un nou sentit purificador.

Un Nadal s'apropa que tindrà un culte, un rite d'adoració i de deslliurança, una alta significació d'eterna pau en la terra als homes de bona voluntat, com una religió lliberàtria.

Ja la sang vessada en defensa de la sang dels pobles comença a tenir l'excelsitut sagrada de la Consagració. Ja tots els signes propicis senyalen que està proper el compliment de les profecies... La grandesa dels humils haurà abatut i tronxat l'espasa de foc dels superbs i, en un equilibri meravellós, la llibertat i la justícia s'imposaran a la dominació i l'imperialisme...

Nit plena de llum immortal, nit plena de revelacions, nit odoranta qui tancarà l'Història per a obrir-ne una altra, serà la de aquest Nadal que s'apropa.

Ja en la llunyania de l'horitzó, encara negre, s'estàn congriant, fecondes i definitives, les forces de la llum vera. Ja en la terrible desfeta, en l'horror de l'hora present, en les llàgrimes i dolors del moment que passa s'està formant, per a l'eternitat, la pau veritable... Ja l'auba s'inicia, plena de meravelles... Ja a dalt del cel, en l'impassible diversitat de les regions pures, l'Estrella s'ha posat en camí... I abaix, pels mils camins del món, a la llum d'aquest estel, la Quàdruple avança, avança...

...Un Nadal s'apropa que significarà pel món la pau de tots els Nadals de l'avenir.

MARCEL

D'aquella "alarma"

RESERVANT l'opinió particularíssima del nostre amic Marcel, desgraciadament haurem de acabar per donar la raó als alarmistes.

Les aigües de Barcelona no són prou bones. Alto!... Al dir això no volem dir que no valguin res. Nosaltres ens hi rentem el clatell cada dematí; els cigrons, amb l'ajuda d'una mica de bicarbonat s'hi couen admirablement i, per a refrescar el vi, segons de quines fonts raja, també serveix, quan arriba la canícula.

Per altra banda, a pesar de no venir ara la *pestilència* de Moncada, continua essent Barcelona la ciutat més favorecida per tota mena de infeccions del ventrell i dels budells. No havem tingut enguany epidemia, però les malalties tenen caràcter endèmic que pot-ser és pitjor. Actualment, diguin el que vulguin els datos oficials, hi han a Barcelona més tífics dels que hi tindria d'haver.

Es tot culpa de les aigües?... Tan se val! Encara que aquesta culpa es reparteixi entre l'aigua, els raves i l'enciam, no per això devem desprejar les campanyes que amb bona fè es facin a favor del millorament *acuàtic* barceloní.

L'alarma, doncs, continua i fa honor als facultatius que, amparant-se en experiments científics i en el seu amor a Barcelona, la mantenen en peu contra tota mena d'obstacles. La seva acció, ara que no més tenim una mena d'aigües, serveix quan menys de fiscalització, per a que els higienistes oficials conservin un vetllament constant i escrupulós.

I això sempre és d'agrair. Alarma, alarma, fills del poble! doncs. La qüestió se sintetitza de la següent manera:

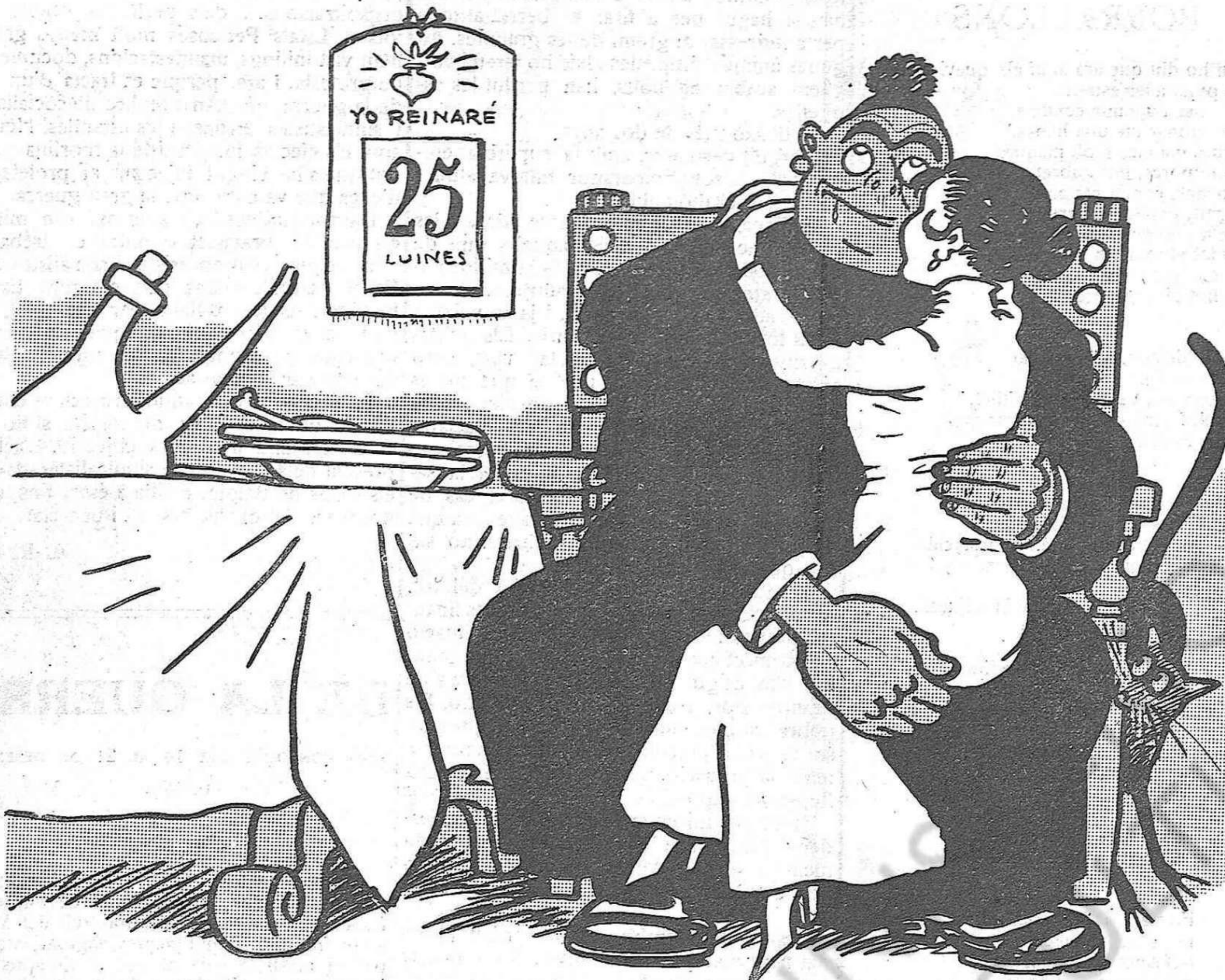
Les actuals aigües de Barcelona no són prou bones; per nosaltres, perquè no tenen prou bon paladar i sentim l'enyorament d'aquelles cèlebres del *Canari* i de la font de *Sant Just*; pels senyors doctors, perquè asseguruen que no són prou pures, i quan ells ho diuen... Alarma, alarma fills del poble!...

Ara, això de la por ja és una altra cosa. Nosaltres no en tenim, de por, que consti. Ni tan sols la fem bullir, la nostra aigua. I no la fem bullir per una senzilla raó: perquè no en bevem. No més en bevem els diumenges, quan anem a fer l'arroç a la «font de la Budallera». I amb aquella raí, no hi ha por!

XUT

NADAL

— I pensar que'l bon Jesuset va nàixer en una estable!
— No hi pensis, dòna. Si hagués de fer-ho ara, pot-ser naixeria en un «garage».

El pollastret de la pau

— Comprin-me'l, senyorets, que és ben maco!...
— Ca, mestreçal... Nosaltres anem pel gall dindi.

Per lo que's veu, l'Alba el *fiel amigo* no ha sigut massa fidel a l'amistat d'En Rius. Ens fa l'efecte que ha sigut un *mal hermano*. En Rius anava amb la *decimita* i l'altre no està per agui-naldos. I lo pitjor és que n'ha donat als altres. Vols creure'ns, Rius? Plega!

Al Congrés hi hagué una mica d'escàndol al parlar dels pobres viatgers detinguts dies i dies a Brañuelos per mor de la neu. Sembla que hi han o s'han volgut cercar responsabilitats per part del Govern i la Companyia. I és lo que aquests s'hauràn dit: *¿Brañuelos?* Doncs basta amb uns quants *buñuelos*.

En Lerroux ha presentat an el Congrés una moció proposant que'l Govern espanyol es declari contra l'abasteixement de submarins en nostres aigües. Molt bé! Aquesta vegada votem amb l'Alexandre... Mano!

Vinguen capelletes!
Per a dintre de poc se anuncia la constitució a Barcelona de una agrupació inspirada en les doctrines de l'Alba que's titularà «Juventud Liberal Democrática de Cataluña». Jesús! quina monada! Aquests no seràn els 14. Aquests seràn els 13 i mig.

Uí, que parlen de lluny!
Diuen que En Bofill i Matas vol presentar-se candidat a diputat a Corts pel districte de Sabadell.

Pobres sabadellencs!
No tenien prou plepa amb l'anti-català Salas Antón!
Si m'embrutes, t'enmascaro!—podràn dir els electors.

Els alemanys demanaren la pau. Els al·liats han contestat amb la victòria de Verdún. Això és parlar!—podria dir En Maragall.

En els salons de la Molestia Social s'hi ha donat una vetllada dedicada a Polònia. Entenem-nos.
A la Polònia rusa, a la Polònia germànica, o a la Polònia lliure?
Fem aquesta pregunta perquè dubtem que'l senyor Esteve sigui capaç de festejar res que ni de aprop ni de lluny faci olor de llibertat.

Llegim, astorats:
«Se encuentra en Madrid el ex diputado a Cortes don Pedro Corominas». Què'm diu ara!
Però... gencara és al món aqueix bon senyor? I el nostre astorament puja de grau al llegir més avall:
«Ha salido para Madrid el ex diputado a Cortes don Jaime Corner». Dèu els cria i ells se troben a Madrid.

Diumenge, al districte X s'hi celebrà un miting contra els enterraments a la Sagrada Família.
A la sortida, dos sagristans comentaven els discursos:
—Com és que aquest Vila Mariages va tant en contra d'aqueixos enterraments?
—No ho sabs?... Perquè aquest és del Cementiri Vell.

Conferències a la vinagreta.
En el Centre Republicà Federal tenen anunciada una conferència política a càrrec del senyor Vinagre
Per mi, que facin com vulguin. Però no'm sembla el vinagre lo més indicat
Sobre tot ara que hi ha tanta gent *agriada* en el partit republicà.

«Ayer dió su anunciada conferencia maurista don Juan Brasa».
Es inútil.
Els homes d'aqueix partit, ni amb *Brases*, són capaços d'aguantar el caliu.

Des d'ara endavant a l'església de la Bonanova, cada festa es dirà missa fins a dos quarts d'una.
Fan bé de dir-ho.
Hi anirém a dos quarts de dues, que deu ésser l'hora que dina el senyor rector.

Questionari difícil de respondre:
L'home adúlter amb qui se trobarà, al cel, amb la dòna o amb la fulana?
La viuda ¿amb qui se trobarà al cel, amb el primer marit o amb el segon?
I si un marit és condemnat i va al infern i la seva dòna és al cel ¿com s'ho apanyarà Dèu per a mantindre l'indisolubilitat del matrimoni?

Pregunten an el petit Miranius:
—Quants Déus hi ha?
—Dos.
—Com s'entén dos?... Veiam diga'ls.
—El Déu dels alemanys i el Déu dels al·liats.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Ja ha sortit el popularíssim

ALMANAC DE

La Campana de Gracia

per a l'any de D. N. S. 1917

Un tom amb tot lo bo i millor de
ninotaires i escriptors de la terra

Preu: DOS ralets

